

[Villemoes.]

som nu er gået ud af forslaget, og hvor stor en part der bliver bibeholdt. Der var først tale om 6 skoler. Jeg syntes personlig, at det var en temmelig stor mundfuld, men de sagkyndige i kommissionen under afdelingschef Ove Niensens ledelse har i sin tid indstillet de 6. Men nu må vi prøve med de 3, og som det allerede er sagt i dag, er det en begyndelse, og bliver der brug for flere, og har vi råd til det, finder man jo nok udveje senere, når dette her er prøvet. Jeg har forstået, at disse skoler er så nær ved at være klare, at de antagelig ret hurtigt kan komme i virksomhed, hvis ikke det forsinkes fra det høje landstings side, og i den retning, kan jeg erklære åbent og ærligt, har jeg i alt fald ingen ønsker, så det går nok.

Jeg ville her have spurgt den højtærede handelsminister, om rederiet Lauritzens søfartsskole skal være ligestillet med disse statsskoler. Det har jeg nemlig ikke kunnet se af lovforslaget, men den højtærede handelsminister har allerede sagt, at det var tanken, at noget sådant skulle forsøges etableret, og så går det formodentlig også. Der er jo også desforuden en sømandshøjskole, i Svendborg vistnok. Der kan efter min mening i høj grad være grund til at kippe med flaget overfor rederiet Lauritzens initiativ på sømandsuddannelsens område. Jeg ved, og det er også sagt her i dag, at folketingsudvalget har besøgt denne skole; det er altså ikke nogen nødvendighed for et kommende landstingsudvalg at foretage rejser, der foreligger materiale nok for os, så vi kan overveje dette, således at det kommer til at gå.

Jeg ønsker ikke her om den økonomiske side af sagen at sige ret mange ord; vi kan måske skifte nogle ord derom i udvalget, og det er også en af grundene til, at vi henstiller at få et udvalg til meget hurtig behandling af forslaget. Jeg har allerede sagt, at dette, at skolernes antal nu foreslås sat til 3, jo i sig selv indebærer, at de samlede udgifter bliver betydelig mindre, end hvis antallet skulle have været dobbelt så stort.

Da vi i 1930'erne i en vis spareperiode under ministeriet Stauning var ved at reducere forskellige offentlige institutioner, gik det jo også udover nogle af vore navigations-skoler. Jeg husker således, hvis jeg ikke tager meget fejl, at navigationsskolen i Ålborg blev nedlagt, og det gik ligeså med navigationsskolen på Bogø, som jo i sin tid blev oprettet af en af Danmarks mest markante politiske skikkelser, nemlig Chr. Berg, og jeg har den erindring fra den tid,

at daværende søfartsminister Stauning vistnok gav øen Bogø et vist tilsagn om støtte på en eller anden måde, når nu det skulle ske, som rigsdagen var ved at forberede. Det synes jo ikke, at denne støtte kan gives ved denne lejlighed, og det må vi utvivlsomt akkviescere ved, men det er vel nok rigtigt at minde om, at man her fra det offentliges side har vakt visse forhåbninger.

I det fremsatte forslag regnedes der med, at rederne skulle betale en årlig afgift af 15 øre pr. brutto register ton til statskassen til hjælp til disse skolers udgifter. I det i det høje folketing vedtagne forslag står der i § 3, at afgiften skal være ikke over 16 øre pr. brutto register ton; det vil med andre ord sige, at man i det høje folketing er blevet enig om en ordlyd, som, må jeg formode, bemyndiger den højtærede minister for handel, industri og søfart til, når året er gået og man har set, hvilke udgifter der har været, at fiksere dette tal. Jeg kan ikke se, om det skal ske efter forhandling med dem, der skal betale, eller hvorledes det skal være, men måske vi også kan få oplysning om dette i det udvalg, der nu kommer. Det vil måske ikke være unaturligt, at vi lige spørger om dette og om, hvorvidt det ikke var bedre og mere praktisk at indføre et fikseret beløb. Et lignende forhold gør sig forøvrigt gældende med hensyn til lovforslagets § 2, hvor der om skibenes participering i de udgifter, der er forbundet med etableringen af skolerne — det er altså udgifterne til etablering af skoler, der er tale om; det er, hvad jeg vil kalde eengangsudgifterne —, står, at der opkræves et beløb af ikke over 42 øre pr. registerton brutto. Der stod i det oprindelige forslag, hvor man taler om de 6 skoler, 42 øre pr. t. Det må være efter nærmere beregning, man er kommet til denne formulering. Det er muligt, at det er omtalt i betænkningen fra kommissionen; jeg har ikke set efter, om der er en indstilling fra den, hvad angår den økonomiske side af sagen. Men det er jo i høj grad et lovgivningsspørgsmål, så også dette må rigsdagen selvfølgelig have ret til at se på. Tallene i disse to paragraffer er altså bibeholdt, men skolernes antal nedsat; det bør vi vel nok se lidt nærmere på. Men jeg nærer ingen tvivl om, at vi kan få oplysninger om dette i udvalget; nu har jeg jo allerede nævnt det, medens den højtærede minister er tilstede.

Til slut vil jeg kun sige følgende. Det fremgår, såvidt jeg kan se, ikke af folketingsudvalgets betænkning, at man i udvalget har haft besøg af repræsentanter for erhvervene eller de søfarende. Det er muligt,